

PRZEMYSŁOWY INSTYTUT AUTOMATYKI I POMIARÓW
MERA-PIAP
Al. Jerozolimskie 202 02-222 Warszawa Telefon 23-70-81

Ośrodek Automatyki Elektrycznej

442 Zespół Budowy Cyfrowych Urządzeń Systemowych BE 10

Główny wykonawca

Wykonawcy

mgr inż. Cz. Godzisz
techn. E. Uczciwek

Godzisz

Konsultant

mgr inż. M. Kamiński

Nr zlecenia
5016

Badania odporności drukarki D-100
na zakłócenia sieciowe i wyladowania
elektryczności statycznej według metod
opracowanych w MERA-PIAP
/protokół z badań/

Zleceniodawca MERA BŁONIE

Pracę rozpoczęto dnia 13.06.1983
Kierownik Zespołu:

AS
dr inż. A. Syrczyński

zakończono dnia 30.06.1983
Kierownik Ośrodka:

Missala
prof. dr inż. T. Missala

Praca zawiera:

stron 6
rysunków -
fotografii -
tabel -
tablic -
załączników

Rozdzielnik - ilość egz:

Egz. 1 BOINTE
Egz. 2 MERA-BŁONIE
Egz. 3 MERA-BŁONIE
Egz. 4 OAE
Egz. 5 OAE
Egz. 6

Nr rejestr. 5056

Analiza deskryptorowa URZĄDZENIA INFORMATYKI: DRUKARKA MOZAIKOWA + D-100 +
+ KOMPATYBILNOŚĆ ELEKTROMAGNETYCZNA + BADANIA ZAKŁÓCALNOŚCI

Analiza dokumentacyjna Protokół z badań zakłócalności elektromagnetycznej drukarki mozaikowej D-100. Zakres badań obejmował określenie poziomów odporności na zakłócenia sieciowe typu impulsowe, dynamiczne obniżenia i krótkotrwałe zaniki oraz na wyładowania elektryczności statycznej /wg IEC/.

*Badania przeprowadzone w Instytucie
Badawczym i Technologicznym
PIAP.*

Tytuły poprzednich sprawozdań

1. Badania i podwyższenie odporności na zakłócenia elektromagnetyczne drukarki D-200.
Sprawozdanie MERA-PIAP nr rej. 4882. 1982 r.

62A.327.541/11 Drukarki mozaikowe

UKD

MERA-PIAP/TW 331/78 5000

Protokół z badań zakłócalności elektromagnetycznej
urządzenia

1. Badane urządzenie: Drukarka mozaikowa D100 nr fabr. 8/83
ZD OBRUI MERA-BŁONIE
  - 1.1. Zleceniodawca: MERA BŁONIE
  - 1.2. Zlecenie MERA-PIAP:
  - 1.3. Inne dokumenty i urządzenia dostarczone przez zleceniodawcę: Tester TS-720 nr 37/78;
ZN-82/MERA-009/111 /Projekt II/, rysunki konstrukcyjne i montażowe elektryczne.
  - 1.4. Konsultacje ze strony zleceniodawcy: mgr inż. M. Kamiński.

2. Zakres i warunki badań

Zgodnie z umową zakres pracy obejmował badanie zakłócalności drukarki od:

- zakłóceń sieciowych impulsowych,
- krótkotrwałych zaników napięcia sieci,
- dynamicznych obniżeń napięcia sieci,
- wyładowań elektryczności statycznej.

Badania przeprowadzono w warunkach laboratoryjnych według metod opracowanych w MERA-PIAP /opis metod w sprawozdaniu "Badania i podwyższenie odporności na zakłócenia elektromagnetyczne drukarki D-200" sprawozdanie nr rej. 4882 i ZN /PROJEKT/ "Kompatybilność elektromagnetyczna urządzeń. Odporność urządzeń na wyładowania elektryczności statycznej. Wymagania i badania"/.

Drukarkę ustawiono na wspornikach drewnianych /wysokość 100 mm/ nad płytą metalową /0,75 x 0,75/m stanowiącą ziemię odniesienia. W badaniach zakłócalności impulsowej i na wyładowania elektryczności statycznej /ESD/ płyta była połączona z zaciskiem zerowym sieci zasilającej. Kabel sieciowy zwinięto w pętlę płaską /długość ok. 400 mm/ i ułożono 50 mm nad ziemią odniesienia. Przy stosowaniu testera TS-720, tester i kable interfejsowy usytuowano 50 mm, nad ziemią odniesienia. Badania przeprowadzono dla stanów drukarki ~~READY~~, READY, AUTOTEST, TEST KONTR. /z tester znak H/, przy przyłączonym i odłączonym testerze TS-720 do złącza interfejsowego.

Za kryterium zakłócenia drukarki przyjęto wystąpienie niepoprawnej pracy drukarki w postaci przekłamania określonego w p. 1.4.4 ZN-82/MERA-009/111, oraz stanów świadczących o niepoprawnej pracy układów napędowych i wykonawczych przy których wymagana jest ingerencja operatora w celu ich zlikwidowania.

3. Wyniki badań

3.1. Zakłócenia sieciowe impulsowe

Zakłócano jednocześnie oba przewody fazowe względem przewodu zerowego /zakłócenia wspólne, CM/ impulsami napięciowymi o zadawanej amplitudzie z symulatora zakłóceń NSG 222 /SCHAFFNER/. Parametry impulsu zakłócającego: kształt wykładniczy, polaryzacja dodatnia i ujemna, czas zbocza narastającego 5 ns, czas trwania impulsu ok. 100 ns, częstość impulsów 12,5 Hz, faza impulsów 90 stop.elekt. względem napięcia sieci. Objawy zakłócenia drukarki wystąpiły przy następujących amplitudach impulsów:

1500V	stan READY	przy nieprzyłączonym testerze
1500V	AUTOTEST	TS-720 do złącza interfejsowego drukarki
poniżej 200V	stan READY	przy przyłączonym testerze
500V	stan READY	przy przyłączonym testerze i połączonych obudowach testerza i drukarki
ok. 1200V	AUTOTEST TEST KONTR.	j.w.

Występują następujące objawy zakłócenia układu drukarki: w takt impulsów zakłócających wydruk znaku H lub LF, FF, drgania karetki przy wycofywaniu i w pozycji początkowej, brak reakcji na manipulacje READY, FF, LF, przyrost temperatury silników napędowych.

Likwidacja stanu zakłóconego wymaga wyłączenia napięcia sieci i ponownego włączenia, włączenia napięcia sieci z opóźnieniem /ostygnięciem silników/

3.2. Krótkotrwałe zaniki i obniżenia napięcia sieci

Badania przeprowadzono symulatorem zakłóceń SZS-1 /MERA-PIAP/. Zadana częstość zakłóceń 0,1 i 0,2Hz, zakłócenia inicjowane przy przejściu przez zero prądu sieciowego drukarki.

Niepoprawna praca drukarki wystąpiła przy następujących parametrach zakłóceń.

3.2.1. Krótkotrwałe zaniki o czasie trwania

ok. 18 ms	stan READY	tester przyłączony do złącza interfejsowego
25 ms	AUTOTEST	- " -
25 ms	TEST KONTR.	- " -
ok. 20 ms	stan READY	bez przyłączonego testera
30 ms	AUTOTEST	- " -

Wystąpiły następujące objawy zakłócenia pracy drukarki: gaśnie lampka READY, przerywa się wydruk, uruchamia się niekontrolowany LF lub FF, występują drgania karetki przy wycofywaniu się w pozycji początkowej, obserwuje się wzrost temperatury silników, nie ma reakcji na manipulacje przyciskami READY, FF, LF.

Przy zanikach trwających ok. 40...50 ms występują dodatkowo, ciągły FF /kilka razy wystąpiło wycofanie papieru/, wydruk alfabetu rosyjskiego.

Zaniki trwające powyżej 60 ms, układ drukarki traktuje jako załączenia, ale sporadycznie występują drgania karetki przy wycofaniu i w pozycji początkowej.

Likwidacja zakłóconych stanów układu drukarki wymaga wyłączenia napięcia sieci i ponownego załączenia, załączenia z opóźnieniem przy wzroście temperatury silników.

3.2.2. Obniżenia napięcia sieci na czas

0,5s i 2s do wartości

ok. 142V	stan READY	z testerem przyłączonym do złącza interfejsowego
ok. 156V	AUTOTEST	- " -
ok. 160V	TEST KONTR.	- " -
ok. 140V	stan READY	bez testera
ok. 150V	AUTOTEST	- " -

Występują objawy zakłócenia układu drukarki jak przy zanikach najczęściej występują LF i FF, drgania karetki przy wycofywaniu w pozycji początkowej, brak reakcji na manipulacje przyciskami funkcjonalnymi. Likwidacja stanu zakłóconego przez wyłączenie napięcia sieci.

3.3. Wyładowania elektryczności statycznej

Badania przeprowadzono zgodnie z zaleceniami JEC 654-5 /p.2, ZN /PROJEKT// traktując drukarkę jako urządzenie instalowane na stołach.

Stosowano symulator ESD-1 /MERA-PIAP/ z układem rozładowniczym 150pF/150om, napięcie wyjściowe 0...15kV, polaryzacja napięcia dodatnia.

Stwierdzono, że drukarka zostaje zakłócona przy następujących poziomach napięcia wyjściowego symulatora i wyładowaniach bezpośrednich:

- ok. 1kV stan READY, tester przyłączony do złącza interfejsowego, obudowy połączone. Typowe objawy; wydruk znaku H w takt wyładowań, drgania karetki, wydruk alfabetu rosyjskiego,
- ok. 1kV AUTOTEST, TEST KONTR. przy przyłączonym testerze jw. Objawy; przerwanie wydruku i drgania karetki, niekontrolowany LF i FF, wydruk alfabetu rosyjskiego,
- ok. 1kV przy testerze odłączonym i wyładowaniach na pokrętko wałka, dźwignię wyłącznika sieciowego,
- ok. 8 kV przy testerze odłączonym i wyładowaniach na obudowę drukarki.
Typowe objawy zakłócenia; gaśnie READY, LF w takt wyładowań, drgania karetki, przy wycofaniu i w pozycji początkowej, przerwanie wydruku, wydruk alfabetu rosyjskiego, niekontrolowany FF.

Likwidacja stanu zakłóconego układu drukarki wymaga wyłączenia i ponownego załączenia napięcia sieci.

3.4. Inne obserwacje

W trakcie prowadzenia badań zaobserwowano następujące niepoprawne działanie układów drukarki w warunkach niezakłóconych.

1/ Układ reaguje na wciśnięcie i puszczenie przycisku: LF
- nie jest to zgodne z p. 3.2.14 i 3.2.1.15
ZN-82/MERA-009/111.

2/ Przy załączeniu sieci często występuje zjawisko drgań karetki przy wycofywaniu karetki do pozycji początkowej jak i w pozycji początkowej. Częstość występowania tego zjawiska wzrasta wraz ze wzrostem temperatury silników. Oznacza to niepoprawne działania układu zerowania /wymaganie 3.2.1.12 z w/w ZN/.

4. Stwierdzenia i wnioski

1. Na podstawie przeprowadzonych badań drukarka D-100 nr fabr. 8/83 posiada następujące poziomy odporności

	poziomy odporności z testerem bez testera	wymagany poziom
zakłócenia sieciowe impulsowe 5ns/100ns	200V ok.1500V ok.500V /1/	1500V /1000V/ /wymag.1/
zaniki napięcia sieci	ok. 10 ms ok. 20ms	min.20ms /wymag.1,2/
obniżenie napięcia sieci	ok.160V/-27%/ ok.150V na 2s/0,5s/ /-32%/ na 2s/0,5s/	-30%/0,5s -20%/2s /wymag.2/
wyładowania elektry- czności statycznej bezpośrednie	1kV /1/ ok.4kV	4kV przy wilgot- ności 50% i wyładowaniach antystatycznych, 8kV przy wilgot- ności. 30...50% i wyłá- dzeniach z włó- kien sztucznych /wym.3/

/1/ obudowa testera i drukarki
połączona dodatkowym przewodem

wymag.1. Zalecenia i wymagania MERA-PIAP
wymag.2. Materiał Metodyczny SM EMC 1982r.
/Projekt/

wymag.3. ZN /MERA-PIAP-projekt/ zalecenia JEC 654-5/.

W ostatniej kolumnie zestawienia podano zalecane poziomy odporności w różnych projektach normalizacyjnych.

2. Drukarka D-100 współpracująca z testerem TS-720 nie odpowiada wymaganiom odporności na zakłócenia elektromagnetyczne. Drukarka samodzielna /bez przyłączonego testera do złącza interfejsowego/ osiąga minimalne wymagane poziomy odporności na zakłócenia elektromagnetyczne.
3. Nieprawidłowo działają układy zerowania i zabezpieczenia drukarki i układy sterowania silnikami skokowymi. Świadczą o tym niekontrolowane stany układów zarówno przy załączeniach sieci, krótkotrwałych zanikach napięcia sieci /krytyczny czas zaniku ok. 40 ms/ i dynamicznych obniżeniach napięcia sieci. Szczególnie niekorzystny jest niekontrolowany stan drukarki objawiający się drganiami karetki zarówno przy wycofywaniu karetki do pozycji początkowej jak i w pozycji początkowej.

Stan ten bezpośrednio obniża trwałość mechanizmów i pośrednio, prawdopodobnie poprzez działanie zabezpieczeń termicznych silników, obniża czas dyspozycyjności drukarki.

4. Nieprawidłowo działają przyciski funkcjonalny LF 1.12 /p. 3.4.1/.
5. Stosowane w badaniach urządzenie sterujące, tester TS-720, wprowadza znaczne obciążenie wewnętrznych układów zasilania drukarki /pobór prądu ok. 0,5A/ co powoduje obniżenie odporności drukarki na zakłócenia typu zaniki i obniżenia napięcia sieci i nie odzwierciedla warunków współpracy drukarki z typowym urządzeniem informatycznym. Tym samym określona odporność impulsowa drukarki we współpracy z testerem nie odpowiada poziomowi odporności przy realnej współpracy z urządzeniem informatycznym.
Przy zachowaniu rozwiązania układowego testera TS-720 należy wprowadzić w kablu interfejsowym; połączenie obudów drukarki i testera w postaci ekranu na kablu /ewentualnie przewodu o niskiej impedancji/ i wydzielenie obwodu zasilania w postaci skręconej pary.
6. Rozwiązanie układowe badanego egzemplarza drukarki D-100 nie spełnia wymagań na zakłócalność elektromagnetyczną. Po usunięciu nieprawidłowości wymienionych w p. 3,4,5 należy przeprowadzić ponowne badania.

Badania przeprowadził
i opracował protokół

mgr inż. Cz. Godzisz

Protokół zatwierdził
Kierownik Ośrodka

prof. dr inż. T. Missala